

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

HELSINGISSÄ,

helmi-kuun 10 p:nä 1923.

N:o

509

Saup. 12/2 23

Lil. 48

EDUSKUNNAN PANKKIVAL-
TUUSMIEHILLE.

Sen johdosta että Keskuskauppakamari on Valtioneuvostoon jättänyt esityksen voimassaolevan valuuttasäännöstelyn lakkauttamisesta, saa Valtiovarainministeriö pyytää Herrojen Pankkivaltuusmiesten lausuntoa asiassa. Mainittu esitys on lähetetty Suomen Pankin Johtokunnalle, joka sen toimittaa Herroille Pankkivaltuusmiehille oman lausuntonsa keralla.

Ministeri

Risdyf.

Vanhempi hallitussihteeri

Regner Lundqvist.

K E S K U S K A U P P A K A M A R I N
kirjelmä
V a l t i o n e u v o s t o l l e .

Keskuskauppakamari on jättänyt valtioneuvostolle näin kuuluvan kirjelmän:

Hallituksen esityksestä eduskunta 1921 vuoden valtiopäivillä hyväksyi lain valuuttakaupan harjoittamisesta ja on tämä laki viime toukok. 29 p:stä voimassa määräämättömäksi ajaksi eteenpäin. Lain voimaanastuttua ei valuuttojen kauppa enää ole pankkiliikettä harjoittavien laitosten luonnollisena oikeutena, vaan riippuvainen kon-
sessionista, ja kun sellainen on saatu, raha-asiaiministeriön antamista ohjeista ja määräyksistä. Käytännös-
sä ovat asiat kehittyneet sille kannalle, että nämä ohjeet antaa suoraan tai epäsuorasti Suomen Pankki.

Aluksi myönnettiin pankeille ja joillekin pankkii-
riliikkeille valuuttakaupan harjoittamislupa kolmeksi kuu-
kaudeksi kerrallaan. Lupakirjalla on suurpankeille myön-
netty valuuttakaupan harjoittamislupa toistaiseksi. Alun-
pitäen oli pienemmille pankeille ja pankkiireille annet-
tuun lupaan kiinnitetty se rajoitus, ettei niillä ol-
lut oikeutta myydä Suomen markkoja ulkomaille. Viime
syksynä tapahtuneen Suomen Pankin valuuttavaraston lisään-
tymisen jälkeen tämä rajoitus poistettiin, mutta kaikil-
le valuuttakauppaan oikeutetuille lienee Suomen Pankista
ilmoitettu, että Suomen markkojen myynti on lakkautetta-
va 24 tunnin kuluessa sen jälkeen kuin siitä määräys
annetaan.

Valuuttakauppaa säännöstelevä laki on viimeisiä
sen politiikan jätteitä, jolla keinotekoisin toimenpi-
tein koetettiin taloudellista kehitystä hallita. Meil-

lä ja muualla on jo nähty, miten pienet säännöstelyn todelliset saavutukset ovat. Ja jos säännöstely aina on raskaasti toimiva ja vaikutuksiltaan laskematon ase taloudellisen politiikan kasissa, on valuuttakaupan säännöstelemisen arkaluontoisinta kaikesta. Ankarat pääomanpakoja estelevät määräykset eivät ole voineet pidättää Saksan markkojen keraantymistä ulkomaille, ja oma kokemuksemme on osoittanut, mitenkä luvaton keinottelu pysyy Suomen rahaa maasta viemään kaikista kielloista huolimatta. Ainoastaan sillä valuuttapolitiikalla on vakava pohja allaan, jolla on edellytyksenään taloudellisten voimien häiritsemättömästä toiminnasta muodostunut todellinen tilanne.

Todennäköisesti Suomen Pankin nykyisin jo vahvaksi käynyt asema tehnee valuuttalain soveltamisen tarpeettomaksi. Mutta kaikille niille, joiden ammatin valuuttakauppa aivan luonnollisesti kuuluu, laki tuottaa vastusta ja aiheettomia kustannuksia. Sen pelkkä olemassaolo synnyttää epävarmuutta ja pelkoa siitä, että aloitetut liiketoimitukset koska tahansa voidaan mahtikäskyllä ratkaista.

Tietenkin on ajateltavissa, vaikka sellaista ei esim. yhdessäkään Skandinavian maassa ole katsottu tarpeelliseksi, että valuuttakauppaa säännösteltäisiin sellaisessa mielessä, että sen harjoittamiseen vaadittaisiin määrättyjä edellytyksiä, joiden täyttäminen oikeuttaisi tätä kauppaa harjoittamaan, mutta sellaista säännöstelyä, joka tekee tämän kaupan kulloinkin sopivaksi katsotuista määräyksistä riippuvaksi, ei voida katsoa kohtuulliseksi. Koska valuuttakaupan säännöstely ei myöskään ylempänä esitetyistä syistä voi vastata tarkoitustaan, keskuskauppakamari kunnioittaen anoo,

että valtioneuvosto tahtoisi eduskunnalle antaa esityksen toukokuun 29 p:nä 1922 annetun valuuttakaupan harjoittamista koskevan lain kumoamisesta.